

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 13 лютого 2018 року № 3-2

м. Київ

Про результати аудиту ефективності використання та розпорядження майном державного підприємства “Український державний центр радіочастот”

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 4, 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України “Про Рахункову палату” розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання та розпорядження майном державного підприємства “Український державний центр радіочастот”.

За результатами розгляду Рахункова палата

В С Т А Н О В И Л А:

1. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв’язку та інформатизації (далі - НКРЗІ) як уповноважений орган управління **вжила достатніх заходів для забезпечення ефективної роботи державного підприємства “Український державний центр радіочастот” (далі – УДЦР), яке має стратегічне значення для економіки та безпеки держави. Аналіз діяльності підприємства свідчить про позитивну оцінку управління ним у 2016–2017 роках. УДЦР фінансово стійке підприємство, яке впродовж 2016–2017 років сплатило до державного бюджету 390,8 млн грн, при цьому значну частку доходів спрямовує на технічне переоснащення, коштів із державного бюджету не отримує. Значення коефіцієнтів фінансової стійкості та ліквідності свідчать про незалежність підприємства від зовнішніх фінансових джерел і про достатню кількість його ресурсів для погашення поточних зобов’язань. Баланс УДЦР є абсолютно ліквідним, оскільки значення всіх показників балансу оптимальне, що свідчить про можливість швидкого та легкого перетворення активів підприємства у гроші. У 2016 році та в III кварталі 2017 року всі коефіцієнти, що характеризують діяльність УДЦР, були в межах оптимальних значень.**

Водночас аудит виявив окремі порушення законодавства при здійсненні НКРЗІ управління об’єктами державної власності.

2. Правові засади діяльності УДЦР визначаються Законом України від 01.06.2000 № 1770 “Про радіочастотний ресурс України”, однак є **неузгодженості його норм з іншими законодавчими актами. Так, норми статей 16, 41 і 42 цього Закону стосовно видачі УДЦР висновків щодо**

електромагнітної сумісності і дозволів на експлуатацію радіоелектронного засобу або випромінювального пристрою (віднесені Законом України від 19.05.2011 № 3392 до документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності) **не узгоджуються із нормами законів України** від 06.09.2005 № 2806 “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності” та від 06.09.2012 № 5203 “Про адміністративні послуги”, згідно з якими підприємства не є дозвільними органами та суб’єктами надання адміністративних послуг і, відповідно, **не можуть видавати документи дозвільного характеру у сфері господарської діяльності**. Однак зміни щодо виключення їх із Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженого Законом України від 19.05.2011 № 3392, не вносилися.

Не приведено у відповідність із вимогами Закону України “Про радіочастотний ресурс України” затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 № 668-р **перелік** платних адміністративних послуг, які надаються Національною комісією з питань регулювання зв’язку та державним підприємством “Український державний центр радіочастот”, що **передбачає видачу УДЦР дозволів** (дозвіл на ввезення з-за кордону в Україну радіоелектронних засобів і випромінювальних пристроїв і дозвіл на їхню реалізацію в Україні), які із статті 29 цього Закону виключено. Також не приведено у відповідність із статтею 29 цього Закону Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв’язку та інформатизації (затверджене Указом Президента України від 23.11.2011 № 1067) у частині повноваження НКРЗІ встановлювати розміри плати за видачу, зокрема, дозволів на ввезення з-за кордону в Україну радіоелектронних засобів і випромінювальних пристроїв і **рішення** Національної комісії з питань регулювання зв’язку від 05.02.2009 № 1338, яким затверджено положення про видачу цих дозволів.

Норми Закону України “Про радіочастотний ресурс України”, згідно з якими УДЦР за дорученням Голови НКРЗІ бере участь у здійсненні державного нагляду за дотриманням законодавства про радіочастотний ресурс України, не узгоджуються з нормами Закону України від 05.04.2007 № 877 “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”, оскільки державний нагляд (контроль) - виключно діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів.

Не вносилися зміни і до переліку об’єктів права держаної власності, що не підлягають приватизації, затвердженого Законом України від 07.07.1999 № 847, у частині назви реорганізованого підприємства та органу управління ним.

3. Повноваження уповноваженого органу управління, передбачені статтею 6 Закону України від 21.09.2006 № 185 “Про управління об’єктами державної власності” (далі – Закон № 185), здійснювалися НКРЗІ в окремих випадках з недотриманням вимог чинного законодавства.

Зокрема, НКРЗІ не забезпечила затвердження річних інвестиційних планів на 2016 та 2017 роки, а фінансовий план УДЦР на 2016 рік затвердила із порушенням термінів, визначених частиною другою статті 75 Господарського кодексу України. Затверджений НКРЗІ Стратегічний план розвитку УДЦР на 2015–2019, 2015–2024 роки не містить конкретних термінів виконання основних завдань щодо реалізації кожної визначеної стратегічної цілі та очікуваних результатів досягнення цілей. Це унеможливило здійснення НКРЗІ покладеного на неї Законом № 185 контролю за його виконанням.

Також НКРЗІ не виконувала наданих їй Законом № 185 повноважень щодо виявлення державного майна, яке тимчасово не використовується, крім нерухомого. Невідповідність назв окремих об'єктів держмайна у затвердженому рішенні НКРЗІ від 24.06.2014 № 411 переліку їх назвам у правовстановлюючих документах стала причиною відмови в державній реєстрації цих об'єктів.

Крім того, затверджена УДЦР (наказ від 31.12.2013 № 698) облікова політика підприємства в порушення вимог статті 8 Закону України від 16.07.1999 № 996 “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” станом на 01.01.2018 НКРЗІ не погоджена. Облікова політика містить посилання на застарілі статті Податкового кодексу України та документи, які втратили чинність.

4. Ряд нормативних актів не приведено у відповідність із Законом України “Про управління об'єктами державної власності” (із змінами, внесеними Законом України від 05.06.2014 № 1323), норми якого з 20.07.2014 поширено на державні колегіальні органи. Фактично здійснення функцій управління об'єктами державної власності державними колегіальними органами, яким є НКРЗІ, нормативно не врегульовано.

У цілому НКРЗІ як уповноважений орган управління майном у 2016–2017 роках забезпечила контроль за дотриманням умов контракту з керівником УДЦР. Водночас при укладенні контракту НКРЗІ не застосовувала окремих вимог постанови Кабінету Міністрів України від 19.03.1993 № 203 і затвердженого нею Положення про порядок укладання контракту з керівником підприємства, що є у державній власності, при найманні на роботу. В результаті у контракті враховано лише один показник із семи, визначених постановою. З цієї ж причини показники у затвердженому НКРЗІ (рішення від 16.02.2016 № 83) Положенні про виплату матеріальної винагороди за підсумками роботи за рік за ефективне управління державним майном генеральному директору УДЦР відрізняються від показників Типового положення про виплату матеріальної винагороди за ефективне управління державним майном керівникам державних підприємств та об'єднань державних підприємств, затвердженого спільним наказом Мінсоцполітики, Мінфіну, Мінекономіки від 25.11.2005 № 390/851/457.

5. Передбачена статтею 13 Закону України від 11.12.2003 № 1378 “Про оцінку земель” експертна грошова оцінка земельних ділянок для відображення їх в бухобліку не проводилася (за винятком однієї ділянки, яка є

у власності підприємства). Станом на 01.10.2017 на балансі підприємства не обліковуються права постійного користування на 10 земельних ділянок. Водночас дві земельні ділянки (0,006 га) безпідставно обліковуються у складі нематеріальних активів (відсутні державні акти на право їх постійного користування).

6. УДЦР допустив випадки неефективного використання тимчасово вільних коштів внаслідок їх розміщення на поточних рахунках комерційних банківських установ під 2,0 відс. річних. Загальна сума розміщених УДЦР тимчасово вільних коштів на поточних рахунках у період з лютого 2016 року по вересень 2017 року становила 188,1 млн грн, нарахованих відсотків - 4,8 млн гривень. Залишок коштів на цих рахунках станом на 30.09.2017 - 166,9 млн гривень. Розрахункові операції з контрагентами підприємство через ці рахунки не здійснювало.

Крім того, під час аудиту виявлено ознаки прихованого кредитування УДЦР комерційної структури протягом двох місяців на суму 1351,98 тис. гривень. Постачальник повідомив УДЦР про припинення своєї діяльності, договір було достроково розірвано, аванс повернено підприємству. Інформація про припинення діяльності постачальника не підтвердилася.

7. Підприємство не вирішило у встановленому порядку питання оформлення права користування земельною ділянкою на період будівництва надземного переходу через просп. Перемоги, 15-й км, у Святошинському районі м. Києва, що було однією з умов початку будівництва відповідно до розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 04.08.2008 № 1106.

Фактично надземний пішохідний перехід збудований та експлуатується, однак станом на 01.01.2018 не введений в експлуатацію, зокрема, через відсутність належно оформленого права користування земельною ділянкою під об'єктом будівництва.

8. УДЦР при передачі в оренду державного майна допускав порушення вимог Методики розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04.10.1995 № 786. За одним із договорів підприємство застосувало нижчі орендні ставки (30,0 відс. замість 40,0 відсотка). В окремих випадках до бюджету перераховувався більший відсоток надходжень від орендної плати або не перераховувався взагалі. Як наслідок, до держбюджету зайво перераховано 10,0 тис. грн, недоотримано понад 24,4 тис. гривень.

Також УДЦР не здійснював переоцінки вартості майна, остання оцінка якого на момент продовження ряду договорів оренди була зроблена більш як три роки тому, що є порушенням вимог статті 11 Закону України від 10.04.1992 № 2269 "Про оренду державного та комунального майна".

9. Станом на 30.09.2017 на балансі підприємства обліковувалися довгострокові фінансові інвестиції на суму 1800,0 тис. грн, які фактично є його збитками. Ці кошти УДЦР інвестував у 2009 році в будівництво кабельної лінії електропостачання відповідно до інвестиційного договору. Замовником робіт виступило УКБ Святошинської районної у м. Києві державної

адміністрації, яке в 2010 році було ліквідовано.

Внаслідок бездіяльності колишнього і нинішнього керівництва підприємства **не було вжито заходів щодо переукладання інвестиційного договору** зі Святошинською районною в м. Києві державною адміністрацією, на чому адміністрація наголошувала ще у 2011 році. Підприємство **не здійснювало позовної роботи щодо отримання частки кабельної лінії.**

У результаті станом на 01.10.2017 УДЦР **не отримав у спільну сумісну власність** визначену інвестиційним договором частку кабельної лінії та **не володіє інформацією про введення в експлуатацію цього об'єкта.**

10. Недостатність вжитих заходів та в окремих випадках бездіяльність як колишнього, так і нинішнього керівництва підприємства **привели до збитків у 2016 році на суму 28,2 тис. грн і до зростання безнадійної дебіторської заборгованості за окремими контрагентами до 224,4 тис. гривень.**

Через неправильне відображення в бухгалтерському обліку дебіторської заборгованості у 2016 році і станом на 30.09.2017 було викривлено дані бухгалтерської звітності на суму 220,5 тис. гривень.

Фінансовий план УДЦР на 2016 рік не враховує безнадійної простроченої заборгованості за рядом контрагентів і банків, але враховує суми, які не мали бути включені до показника "відрахування до резерву сумнівних боргів". Це свідчить про **недоліки в плануванні та викривлення показників** як фінансового плану УДЦР на 2016 рік, так і звіту про його виконання.

У порушення вимог підпункту 2.9.1 облікової політики підприємства при формуванні резерву сумнівних боргів на 2016 і 2017 роки до резерву **не включені обсяги безнадійної дебіторської заборгованості УДЦР і вартість активів, обмежених у використанні, на загальну суму 217,9 і 101,9 млн грн відповідно.**

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання та розпорядження майном державного підприємства "Український державний центр радіочастот" затвердити.

2. Інформацію про результати аудиту надіслати Верховній Раді України.

3. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України та рекомендувати:

- внести зміни до власних нормативно-правових актів, які регулюють відносини у сфері управління державним майном, з метою приведення їх у відповідність із нормами Закону України "Про управління об'єктами державної власності" в частині їх поширення на державні колегіальні органи;

- внести зміни до *переліку платних адміністративних послуг, які надаються Національною комісією з питань регулювання зв'язку та державним підприємством "Український державний центр радіочастот",*

затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 № 668-р, для приведення у відповідність із вимогами статті 29 Закону України *“Про радіочастотний ресурс України”*, виключивши з нього дозвіл на ввезення з-за кордону в Україну радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв і дозвіл на їхню реалізацію в Україні, які із статті 29 цього Закону виключені.

4. Рішення Рахункової палати і Звіт надіслати Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації та державному підприємству *“Український державний центр радіочастот”* для вжиття заходів щодо усунення виявлених під час аудиту порушень і недоліків і рекомендувати:

- ініціювати зміни до Закону України *“Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності”* в частині виключення із цього переліку дозволу на експлуатацію радіоелектронного засобу або випромінювального пристрою, а також висновку щодо електромагнітної сумісності з одночасним внесенням змін до статей 16, 41 і 42 Закону України *“Про радіочастотний ресурс України”*;

- ініціювати внесення змін до Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації з метою приведення його у відповідність із нормами статті 29 Закону України *“Про радіочастотний ресурс”* у частині виключення повноваження НКРЗІ встановлювати розміри плати за видачу дозволу на ввезення з-за кордону в Україну радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв і дозволу на їхню реалізацію в Україні;

- ініціювати внесення змін до Закону України від 07.07.1999 № 847, яким затверджено перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, в частині уточнення назв УДЦР та НКРЗІ як органу управління;

- УДЦР привести облікову політику у відповідність із нормами Закону України *“Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”* та подати на погодження до НКРЗІ.

5. Оприлюднити рішення та Звіт на офіційному веб-сайті Рахункової палати.

6. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Зарембу І.М.

Т. в. п. Голови Рахункової палати

О. С. Яременко